

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נושאים נבחרים בתכנית הלימודים בלשון ובהבעה - 34044

תאריך עדכון אחרון 24-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי הוראה - תעודת הוראה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רחל קליין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: klein.rac@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א' 10:00-10:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

תאור כללי של הקורס: הצגת תכנית הלימודים במקצוע "עברית" (לשון, הבנה והבעה) על פרקיה השונים, לימוד עקרונותיה ומטרותיה. הצגת החומר התאורטי עליו מבוססת תכנית זו.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס: להכיר את תכנית הלימודים במקצוע "עברית" (לשון, הבעה והבנה) ואת החומר התאורטי עליו מבוססת תכנית זו (תרגום החומר התאורטי ויישומו בהוראה בכיתות), להכיר את תכנית הבחינות הנגזרת מתכנית הלימודים.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תוצרי למידה:

בסימום של קורס זה הסטודנטים יכירו את הפרקים השונים בתכנית הלימודים, את מטרותיה ואת עקרונותיה, את הקשר בין תכנית הבחינות ותכנית הלימודים. הסטודנטים יכירו את החומר התאורטי עליו מבוססת התכנית, ויהיו מסוגלים לבססו ולישמו בהכנת יחידות ההוראה.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, קריאת מאמרים, תרגילים, רפרטים, כתיבת עבודות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס: שיעורים 1-4: הצגת תכנית הלימודים במקצוע "עברית": השינויים בתכנית לאורך השנים, פרקיה השונים, עקרונותיה ומטרותיה. מפגש עם החומר התיאורטי עליו מבוססת התכנית.

שיעור 5-8: הצגת יחידות הוראה הנגזרות מתכנית הלימודים ומבוססות על חומר תאורטי, הכשרת הסטודנטים לכתיבת יחידות הוראה תוך התבססות על חומר תאורטי נלווה.

שיעורים 9-12: המחווה ככלי בהוראה ובהערכה. הצגת תכנית הבחינות: ניתוח פריטים מתוך

חומר חובה לקריאה:

- *אדר, ל', בלום קולקה, ש' וניר ר' (תשמ"ז). איתור קשיים בהבנת הנקרא בקרב תלמידים בביה"ס היסודי (דוח מחקר), ירושלים, האוניברסיטה העברית, המכון לחקר הטיפול בחינוך.
- *אזר, מ' (תשנ"ז) תאוריית המבנה הרטורי: ניתוח תחבירי תפקודי של טקסטים. אסופות ומבואות בלשון ב', פרקים בעברית לתקופותיה, העורך: משה בר אשר, ירושלים, האקדמיה ללשון עברית, 337-351.
- *אזר, מ' (תשל"ז). שטח ועומק בתחביר, חיפה, הוצאת אוניברסיטת חיפה.
- *אלון, ע' וגולדברג, ד' (2012). מאבחינים דקדוקיים ככלי לניתוח תחבירי בר משמעות. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני בעריכת השכל שחם, ע', בורשטיין, ר', עמיר, ע', אתקין, ה', ירושלים, משרד החינוך והתרבות, המכללה האקדמית ע"ש דוד ילין, האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, 195-214.
- *בורוכובסקי, א' וטרומר פ' (תשנ"ה). הארת סוגות תחביריות תוך התבוננות במישורי ניתוח שונים. חלקת לשון 18, ת"א, מכללת לוינסקי, 13-32.
- *בורוכובסקי, א' (תשנ"ז). התמורה-הערות לעניין הצורה, המשמעות והשימוש. אסופות ומבואות ב', פרקים בעברית לתקופותיה, ירושלים, האקדמיה ללשון עברית, 353-362.
- *בלום קולקה, ש' (1981). מבנה המבע של ידיעה בעיתון יומי: ניתוח השיח. הספרות 30-31, 58-69.
- *בלום קולקה, ש' (1985). לשון ההוראות בספרי לימוד: תנאים מכינים ותנאי ביצוע, בתוך לם צ' (עורך), בית ספר וחינוך, ירושלים, האוניברסיטה העברית, ביה"ס לחינוך והוצאת מאגנס, 57-64.
- *דויטש, ג' (2007). גלגולי לשון, ת"א, הוצאת עם עובד.
- השכל שחם ע' (2012). בניית כלי להערכת הכתיבה העיונית של תלמידי תיכון בישראל ואישוש. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני, 288-316.
- *ויגוטסקי, ל' (תשס"ז) מחשבה ומילה. בתוך חשיבה ודיבור, העורכת: קוטיק-פרידגוט, ב', ירושלים, האוניברסיטה העברית, הוצאת מאגנס, 254-320.
- *לבנת, ז' (תשנ"ו). "כמובן", "כידוע", "בקיצור": על כוחם הרטורי של תיאורי משפט אחדים. ספר הדסה קנטור-אסופת מחקרים בלשון בעריכת שורצוולד, א' ושלזינגר, י', ר"ג, אוניברסיטת בר אלקן, 11-116.
- לבנת, ז' (תשע"א). הרטוריקה של המאמר המדעי, הלשון וקהילת השיח, ר"ג, הוצאת אוניברסיטת בר אילן.
- *כהן גרוס, ד' (2004). הוראת כתיבה במערכות חינוך בעולם: מגמות ויעדים. חלקת לשון, ת"א, מכללת לוינסקי בשיתוף איל"ש, 65-75.
- *מוצניק, מ' (תש"ס). דרכי תצורתם של שמות התואר בלשון הסלנג, בתוך ספר רפאל ניר-מחקרים בתקשורת, בבלשנות ובהוראת לשון, עורכות: שורצוולד, א', בלום קולקה, ש' ואולשטיין, ע', ירושלים, הוצאת כרמל, 377-389.
- *ניר, ר' (1995). הפתגם כטקסט זעיר. ספר הדסה קנטור-אסופת מחקרים בלשון, 135-142.
- *ניר, ר' (1984). לשון, מדיום, מסר: עיונים בסגנון וברטוריקה של התקשורת ההמונית בישראל, ירושלים, הוצאת פוזנר ובניו.
- עמיר, ע' ואתקין, ה' (2012). צייני עמדה בכתיבת טיעון של תלמידי ביה"ס התיכון. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני, 317-334.
- *קליין, ר' (2012). ניתוח בעיות מילוליות במתמטיקה באמצעות אסטרטגיות מתחום האוריינות הלשונית. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני, 183-194.
- *רוזנר, ר' (תשנ"ז). הערכה הוליסטית לעומת הערכה אנליטית במשימות כתיבה. הערכה חלופית, הלכה ומעשה, ת"א, מכון מופת, 116-130.

-
- *שורצוולד, א' (2012). מלשון לימודים ללימוד לשון. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני, 139-146.
- *שראל, צ' (1991). מבוא לניתוח השיח, ת"א, הוצאת אור עם.
- *תכנית לימודים (תשס"ג). עברית לבית הספר העל-יסודי, הממלכתי והממלכתי-דתי, ירושלים, משרד החינוך, האגף לתכניות לימודים.
- *תמיר, ר' (2012). הוראת התחביר בראי בחינות הבגרות. מזמרת הלשון-עיון ומחקר בחינוך לשוני, 165-182.

חומר לקריאה נוספת: אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: אין